

הציפורים מצויצות כאן בעשרות דרכים

המוסיקה לפני הכל בספר שירי הביכורים של הילה אהרון בריק

תיקונים קטנים, שירים, מאת הילה אהרון
בריק, הוצאת אבן חושן, 2012

הילה אהרון בריק. "נורא ריק בריקויק"

וכפעילה סביבתית (את הספר ערך דוד וינפלד). התרגומים לא נבחרו במקרה. הראשון שבהם נקרא "להקסים באותיות", והשאלה המרכזית בו, לצד קולות המחאה הפמיניסטיים שבו, היא איך ללמוד "להפיק קסמים באותיות".

בתום קריאת הספר התברר לי שזו גם נקודת המשען העיקרית שלו, אם כי לא קל לזהותה מפני שהיא מוסתרת בסבך השירים הגדולים שהוזכרו או מתבלטת כמעט מפני הסודות האפלים שהמ"שוררת נוצרת בקרבה ונרמזים או מתגלים בשירים האינטימיים יותר.

סגולתם העיקרית של השירים היא המוסיקה שלהם, המעכה את המשמעות בקסם חושי ומיני מיוחד. בסוף הבית השלישי של השיר הראשון בספר, "ילד מחייך לגשם", מבהירה בריק את המיקוד הזה במקצב השירי, במוסיקה שלו, הלכו"ח מה מן החיים: "ילד מקשיב לגשם בפעם הראשונה

/ גשם הוא קצב הוא גשם הוא קצב הוא גשם / הוא קצב הוא גשם". עולם הילדות משמש ברבים מן השירים כאן כבסיס ליציאה אל תיאור החוויה, אך יש משהו ילדי שנותר גם בהמשך השירים, משהו ממין המוסיקה הזאת של הילדים, שמרגרט אטווד מדרבת עליו בשיר שהוזכר למעלה, ובריק כותבת אותו בשיר הבא: "הציפורים מצויצות כאן בעשרות דרכים / מבין צוויצי השיר העדינים /

א מכבר שמעתי את המשוררת הצעירה הילה אהרון בריק (ילידת 1976, תל אביב, מתגוררת בראשון לציון) קוראת שיר בערב שיחוד למשורר איתי אלעד. עתה הגיע אלי ספרה שלה, הרווי פאתוס והעוסק בסוגיות חבר"תיות ותרבותיות גדולות ובמיני "איזמים". עם הבניה תרבותית זו, שעל פיה משורר שהולך בגרדי לות הוא בהכרח מי שצועק יותר חזק, ניגשתי לק"רוא בשירי ספר הביכורים הזה מתוך מטרה להבין את הפער בין השם שניתן לו ועיצוב הדמות המר"כזית בו כאשר קטנה, כפי שהיא כביכול מתוארת בשירים, לבין ההד הנישא, שמתקבל כתוצאה מה"קריאה בהם.

שישה שערים בספר: "חולשות אתה צריך רק שתיים"; "מן החלון פנימה"; "ציפורי גן העדן"; "חשבונות נפש הורמונאליים"; "אף אחד לא מכיר אותה חוץ משנינו" ו"התפתחות" (השער האחרון מתאר את תהליך הפיכתה של המשוררת לאם). בסוף הספר מופיעים חמישה תרגומים של בריק לשיריה של המשוררת הקנדית מרגרט אטווד (ילידת 1939), המוגדרת כאן כפעילה פמיניסטית

בעצמה למקהלת הג'ז המצויצת, המענגת ומבשרת הרעות כאחת.

בשיר אחר מתרוקנת המשמעות מן המלים והכל נעשה צליל: "נורא ריק בריקויק / רק קר קורה שם / ברקים לרקות, / "דוקי רקון" בקריוקי, / קרום קורקבנים מקריש במקרר / קר קריי קר / רק רקיק קר / מר מריד מר / קול קורא לריק / מרוקו מרוקו".

בשיר המחזורי "חשבונות נפש הורמונאליים מוצגת דמות המשוררת כנערה מתבגרת ש"דוב ימי כמעט איני מותירה חותם בסביבה האורכי"נית". היא, שרואה עצמה כביכול כאשר קטנה, "לא ייצוגית ולא פוטוגנית" ("אף אחד לא מכיר אותה חוץ משנינו", שהוא אחד השירים הבולטים בספר), שלא מסתדרת בסביבה הזעיר-בורגנית שהיא חיה בה, מוצאת לעצמה את התיקון הגדול, העכשווי, בשירים, כשפה, בצלילי האותיות, באמצעות המור"סיקה שבשירה והמיניות שבה.

ונגמור בשיר היונה וולכי, "הילדים רואים אפי"רודיט משוגעת", שאולי חלה עליו מעט השפעת סדנאות הכתיבה, שגם בריק לא נמלטה מהן, ובכל זאת הוא מקורי וחשוב: "הילדים רואים אפרודיטי משוגעת / בדיחה בדרך לקן הצופים / רגליים שעירות, בגדים מרושלת / שהכל שלא הבשיל / המבוגרים לא מלמדים רחמנות // מוכר אחד בח"נות מצטחק עלי עם אשתו / זאת דומה לאפרודיט" (עמ' 74).

אני מבודדת את העצבני, הרוטט כבר / ואת הט"וויטו טוויטו הדקיק המהדהד מן הוואדי / הקרע העירוני מתקרקר גם פה / ג'ז של ציוצים" אני מהמהמת לעצמי בשמנמנות / ואז מציץ האף-15" ("הציפורים", עמ' 11).

בשיר הזה, ציוצו של מטוס הקרב הוא הקרי"שנדו החותם את השיר, אך שימו לב למה שקורה עוד לסופו הישראלי הצפוי, איוו תגיגה לשונית יש כאן: הציפורים מצויצות והמשוררת מבודדת מקור"לן את הטוויטו טוויטו והקרע ובתוך כך מאויגה